

УКРАЇНСЬКІ РОБІТНИЧІ ВІСТІ

ПРОЛЕТАРІ ВСІХ КРАЇН, ЄДНАЙТЕСЯ!

UKRAINIAN LABOR NEWS

Адреса:
Cor. Pritchard Ave. and McGregor St.,
Winnipeg, Man., Canada.

Виходить три рази на тиждень: у вівторок, четвер і суботу. — Published three times a week: on Tuesday, Thursday and Saturday.

Address:
Cor. Pritchard Ave. and McGregor St.,
Winnipeg, Man., Canada.

РІК XI.

4. 11 (1218).

ЧЕТВЕР, 24. СІЧНЯ 1929.

WINNIPEG, MAN.

THURSDAY, JANUARY 24th, 1929.

No. 11 (1218).

VOL. XI.

БУВ. КОРОЛЬ АМАНУЛА ВІДКЛИКАВ АБДИКАЦІЮ ТА ЗВЕДЕ БІЙ ЗА ВІДБРАННЯ ВЛАДИ.

Зробив це з огляду на те, що його брат Інаутула не зміг втриматися на троні. — Збирає військо в південній Афганістані до походу на Кабул.

МОСКВА, 22. січня. — Звідомлення з афганістанських прикордонних міст кажуть, що бувший король Аманула офіційно відкликав свою абдикацію з огляду на те, що його брат Інаутула не зміг втриматися на троні.

Аманула заявив, що буде продовжувати боротьбу за контроль над країною. Він перебуває тепер у Кандагарі, в південній Афганістані.

ЛОНДОН, 22. січня. — Заводиться на боротьбу між Кабулом та Кандагаром за владу в Афганістані. Звідомлення з Герату до Москви кажуть, що в Гажи збираються великі сили війська з околиць Кандагару й Гажи та що бувший король Аманула поведе ці війська на Кабул, щоб наново обняти там владу.

Повідомляють, що в Кабулі планують грабіжі й насасання не має пожини. Вся торговельницька застанова.

Є багато ознак, що Аманула і його брат можуть все ще ра-

хувати на значну підтримку в країні.

ТАШКЕНТ, С.Р.С.Р., 21. січня. — Звідомлення про військові рухи в Афганістані дає перехідять через кордон і стає очевидним, що "революція" і "контр-революція" в якій мірі не закінчені.

З отриманих звідомлень ясно видно, що серед війська короля Габібули Хана, зведеного перше під іменем Бача Сакао, зростає незгода. Всі депеші з афганістанських міст вказують, що ріжні ватажкі банд і релігійні фанатики, які допомогли Бачі Сакао захопити трон, тепер самі жеруться і б'ються між собою.

Доносять також, що замішання в країні дало бувшому королеві Аманулі нову надію на відзискання трону в Кабулі.

До Кабула наслідні відомості, що Шинварі й Могамдені — провідники в реакційній повстанні — машерують на Кабул, щоб скинути з трону Бачу Сакао.

З ІНДІЇ ПОВІДОМЛЯЮТЬ, ЩО НОВИЙ КОРОЛЬ УБИТИЙ ЖІНКОЮ.

ПЕШАВАР, Індія, 22. січня. — З Афганістану наслідні звідомлення, що ватажок бандитів Бача Сакао, який проголосив себе королем, зівстав убитий або втік з Кабула. Найбільше швидко вісткою є це, що Бачу Сакао вбила жінка.

З тих всіх вісток тут приходять до висновку, що бандитський король, який пару днів тому засів на троні, тратить грунт під ногами і влада усува-

ється з його рук.

Оба попередні королі, брати Аманула й Інаутула, які втратили трон протягом трох днів, здобувають симпатію серед племен Афганістану.

В багатьох кругах готові повірити звідомленням, що Бача Сакао зівстав убитий, однак судячи з перенесеного характеру цих звідомлень кидать деякі сумніви. Звідомлення кажуть, що нового короля вбила служниця.

ПРОТЕСТ РОБІТНИКІВ ПРОТИ БУДОВИ ВОЄННИХ КОРАБЛІВ.

Кампанія проти будови воєнних кораблів урядом Кінга була дуже успішно переведена в Монреалі. Найбільші шанси й фабрики мали малі наліпки проти будови нищителів. Великі антивоєнні афіші розіп'ялено у всіх індустріальних секторах міста і роздано поверх 7,500 летючок коло брам шавів і фабрик.

Річниця смерті Карла Лібкнехта й Розі Люксембург була відсвяткована як мітинг протесту проти будови кораблів. У мітингу взяли участь Комуністична Партія, Ліга Комуністичної Молоді й Піоніри. Тов. Каштан був головою.

Крім музичної програми, виступали промовці в ріжних мовах, які говорили про воєнну небезпеку і про те, що канадські робітники повинні протестувати проти будови нищителів урядом Кінга, як першого кроку у воєнних приготуван-

МІТИНГ УКРАЇНСЬКИХ ЧЛЕНІВ К.П.Н.

В сідуочу неділю рано, дня 27. січня, відбувається в шкільній залі Укр. Роб. Дому у Вінніпегу загальний мітинг українських членів Комуністичної Партії Канади. Будуть обговорюватися важкі справи й обов'язком кожного члена бути присутнім на мітингу. Початок мітингу точно в 10-й год. рано. Укр. Агітпроком.

Кривава розправа поліції з українськими селянами

ЛьВІВ, 15. січня. — В селі Баратовичі, Жовківського повіту, під Львовом, пришло 11-го січня до кривавих сутичок між поліцією а місцевими селянами, що займаються довозом дерева до тартару в Камінці Струмилівій.

Від довшого часу між робітниками Баратовичі доколичних сіл, зайнятих в деревній промислі, а промисловцями вівся спір на тлі цін за довіз дерева. Фірма досі платила 11 злотих від воза, а робітники домогалися 18 злотих. До спору відтак вмішався влада і встановила ціну 12 злотих від воза. Однак робітники Баратовичі і околиці не прийняли арбітражного рішення влади, а обстоювали свої домагання

не пускали до праці тих, що прийняли гаумливу підлишку. 11-го січня страйкері Баратович пробували спинити перевіз дерева туди, що згодилися возити дерево по 12 злотих від воза. Вівників охороняла поліція. Тут і пришло до сутички. Поліція почала брутально поводитись зі страйкуючими робітниками, грожучи стріляти й стріляли з першу в повітря, а відтак у людей. Внаслідок того — чотирох селян, у віці від 14 до 22 років — покладено трупами на місці й десятки поранено.

Зараз після того поліція кинулась по селях і почала арештувати без розбору "запідозрених в комуністичній агітації" членів і діячів Сельробу.

РОБІТНИКИ ЗАХОПИЛИ ЧОТИРИ ЗАВОДИ.

ПЕПІНГ, Китай, 16. січня. — Робітничі юні в цій місті захопили чотири найбільші заводи килимів і тримають їх у своїх руках, а 400 студентів захопили університет. Причиною цієї акції є те, що працевлаштування відмовляються збільшити платню робітникам. Студенти захопили університет, бо не хотіли на назначення нового ректора.

ГОЛОД СЕРЕД ІНДІЯН В ПІВНІЧНІЙ МАНІТОБІ.

НЕЛСОН ГАВЗ, Ман., 19. січня. — Індіанам на цій резерві грозить неминучо голод, а тут ще перед ними 4½ місяця зими. Вони жили з продажі фуртер, однак тепер фуртер майже зовсім нема і через останні два тижні Індіан пробували дістати життєві конешности від трейдерів на кредит. Є це положення, якого не було ще в історії резерви. Нелсон Гавз лежить у північній Манітобі.

11 РОБІТНИКІВ РАНЕНИХ В ЕКСПЛІЗІЇ.

РИВЕСВІЛ, Вест Вірджинія, 16. січня. — У майні Сенде, що належить до Контигентал Кол Ко., наступило вчора дві експлізії, підчас котрих поранено 11 робітників.

ЗАГРОЗИЛИ СТРАЙКОМ ТА ВИГРАЛИ СПРАВУ.

ЕРУСАЛІМ, Палестина. — Задля адміністрація рішила відправити 250 єврейських і арабських робітників, однак погроза страйку недопустила до цього кроку. Погроза страйку привела навіть до зменшення робочого тижня на пів години.

КАБІНЕТ ОДОБРІВ РАТИФІКАЦІЮ ПАКТУ.

ВАРШАВА, 19-го січня. — Польський кабінет одобрив вчора вечером ратифікацію антивоєнного пакту Келого-Бріана. Договір буде висланий тепер до союму для ратифікації.

ФАЕРМЕН УБИТИЯ І 30 ПАСАЖИРІВ РАНЕНИХ.

ГЕМІЛТОН, Ont., 19. січня. — Три милі на схід від Стоун Крік вискочив з шин експресивий потяг, внаслідок чого фаермен на локомотиві був убитий і від 20 до 30 пасажирів були ранені. Локомотива полетіла з наспи 40 стіл в долину і тіло фаермена знайдено під локомотивом. Машиніст був тяжко поранений, але остав при житті. Він мав зломані обі ноги й був попечений парюю.

У ПІВНІЧНІЙ ЛИТВІ ГОЛУДУЄ 50,000 ЛЮДЕЙ.

БЕРЛІН, 21. січня. — Депеші з Ковна кажуть, що неврожай спричинив голод у північній Литві. Обчислюють, що голодом є діткених 50,000 людей.

ПОЛІЦІЯ В ЗАГРЕБІ РОЗВ'ЯЗАЛА ВСІ ХОРВАТСЬКІ ПАРТІЇ.

БІЛГОРОД, Югославія, 21. січня. — Поліція Загребу повідомила вчора всі партії, що мають назву "хорватська", що їм тепер вони є розв'язані. Їх бюра зівстали закриті й запечатані, за винятком двох випадків, де партії були приміщені в будинках хорватських газет, які ще не є заборонені.

Генеральний секретар хорватської селянської партії Крунич заявив кореспондентів "Асошіейтед Прес", що хоч партійна організація може бути розпорошена, то неможливо знищити духової організації, що обіймає мільони людей і є заснована безсмертним провідником Степаном Радічом та опечатана його кровю.

"ІНТЕРВ'Ю З ПРЕМ'ЄРОМ ЮГОСЛАВІЇ.

БІЛГОРОД, Югославія, 14. січня. — Генерал Петро Живкович, прем'єр військового кабінету, прийняв кореспондентів газет, щоб "поговорити" з ними про державні справи, і сказав лише оці слова: "Радий бачити вас, але жалую, що не маю часу говорити з вами. До побачення".

УРЯД ЧЕХОСЛОВАЧЧИНИ АРЕШТУВАВ СЛОВАЦЬКОГО ПОСЛА.

ПРАГА, 18. січня. — Десять днів тому чехословацький уряд арештував словацького парламентного посла, професора Беся Тука. Арештовано його по обвинуваченню в державній зраді, бо він домогався виконання тих умов, на яких Словаки згодилися в 1918 році створити з Чехами спільну державу.

Кілька місяців тому Тука почав організувати з молоді націоналістичну словацьку організацію. Вороги автономії Словаків негайно почали обвинувачувати його в запродавстві Італії та Угорщині, які, мовляв, хочуть, щоб Словаччина знову увійшла в склад Угорщини, як це було до війни.

Вже перший дослід справи Туки показав, що це обвинувачення не має під собою жадного ґрунту. Помимо того Тука тримають у брательській в'язниці в страшних умовах. На зборах словацької народної партії у Братиславі, з участю всіх словацьких послів і сенаторів, рішено категорично домогатися звільнення Туки.

ЗАТОНУВ КИТАЙСЬКИЙ КОРАБЕЛЬ ЗІ СОТКАМИ ЛЮДЕЙ.

ГОНКОНГ, Китай, 18. січня. — Внаслідок страшної бурі на морі китайський пароплав "Гсінва" розбився на підводній скелі. Він плив зі Сватова з більше ніж 300 пасажирами й 103 моряками залогі. Корабель так швидко тонув, що встигли спустити на воду лиш один ратунковий човен, у який всіло 15 душ залогі й 4 пасажирів. Цей човен кидав

ли страшні морські хвилі, поки його не побачила велика китайська "джонка", яка забрала з нього людей. Друга "джонка" вирятувала з води старшого офіцера і двох китайців. Довкола місяця, де затонув корабель, ведуться дальші пошукування, але нема надії, що вдасться кого вирятувати. Значить, що з кораблем втопилося близько 400 людей.

ТАЙНИЙ НІМЕЦЬКИЙ ДОКУМЕНТ ВИКРИВАЄ АНГЛЮ-АМЕРИКАНСЬКИЙ АНТАГОНІЗМ.

Німецький міністер війни домогається великої флоту для нашої війни. — Документ викриває бльок проти С.Р.С.Р. і підтверджує антирадянську діяльність Польщі.

ЛОНДОН, 17. січня. — З огляду на публікування у британському журналі "Ревю оф Ревюс" тайного документу, підписаного німецьким міністром оборони генералом Гренером, вийшли на денне світло тайні військові договори в приготуванні до нової війни. Цей документ був доручений німецькому урядові, коли парламент обговорював будову кружляків.

Документ, який понав у британській руці в якийсь загадочний спосіб, виявляє групування європейських держав у двох головних фалангах — або прикладу до котроїсь сторони в англо-американським антагонізмі, або прилучення до британсько-франко-польського об'єднання проти Радянського Союзу.

Головною точкою меморандуму є вимога скоро будувати кружляки для Німеччини, так що коли прийде війна, щоб Німеччина була в стані "підтримати свої права вагою" і "взяти участь у боротьбі, якщо є дієві вигоди на успіх".

Законопроект про будову кружляків був ухвалений, коли соціял-демократи голосували проти комуністичної пропозиції, щоб перевести референдум, і в той спосіб забезпечили ухвалення законопроекту.

Після вичислення антагонізму на Балкані між Францією

ЯК НІМЦІ ПОЯСНЮЮТЬ МЕМОРАНДУМ ГЕНЕРАЛА ГРЕНЕРА.

БЕРЛІН, 18. січня. — Велике замішання й здивування викликало в цілій Німеччині опублікування таємного меморандуму військового міністра Гренера в лондонським місячнику "Ревю оф Ревюс". Цей меморандум був видрукований міністерством у 24 прижірниках, які були видані на руки лише тих державних мужів, що користуються найбільшим довірям. В нім військовий міністер подав план оборони Німеччини на випадок війни з Польщею.

Тепер у Німеччині всі здивовані, яким чином цей таємний документ дістався до чужих рук. Військовий міністер признає, що опублікований текст меморандуму правдивий.

Гадають, що його опубліковано ддятого, щоб пошкодити Німеччині при репарацийних переговорах, хоч у нім нема нічого злого для оїній про Німеччину. В цій меморандумі військовий міністер подав лише мотиви, чому Німеччина мусить будувати військову флоту. Він підкреслює, що Польща все ще зазіхає на німецькі землі в Горішнім Шлеску та Східній Прусії.

В разі війни Польща може обсадити військами данішський коридор і відрізати від Німеччини Східню Прусію. Дятого, каже Гренер, Німцям треба мати таку флоту, щоб вона, перемигши польську флоту, могла тримати звязок зі Східньою Прусією, якщо Польщі не прийде на допомогу французька флоту.

БУРІ, МОРОЗИ Й СНІГИ В ЕВРОПІ.

ПАРИЖ, 18. січня. — Від далекої півночі аж до Середземного моря пронеслася над Європою сильна буря. В Північній морі затонуло 7 пароплавів. Багато моряків загинуло. На Скандинавським півострові впав сніг на 15 стіл грубий.

У Бельгії від сильного морозу загинуло 10 людей. Весь

(підтримуваною Британією) а Італією та маневрування Польщі на радянським кордоні, Гренер заявляє, що "антагонізм між Англією а Росією є ноторичний".

"Ревеляції останніх пару тижнів виявляють, немов при допомозі прожектора, майбутнє у групування держав довокола Англії і Франції, з одного боку, й Америки — з другого. Виборення цих антагонізмів є лише питанням часу".

Вказавши, що Німеччина буде також втягнена до боротьби, Гренер каже: "Якщо є вигода на успіх, то чим сильніше буде Німеччина, тим більше вона зможе здійснити їх. Одинокий шлях, яким може бути збільшена боева сила країни, є через воєнну флоту".

Він вказує, що Польща скріплює свою флоту, замовляючи за кордоном нищителі й субмарини. Але важніше ніж це, ніше він, є тайний договір між Польщею а Францією, про який довідалася Німеччина, а на підставі котрого Франція згодилася допомогти Польщі на випадок війни сильною ескадрою кружляків на Балтійським морі.

Він пояснює, що франко-британська морська угода гарантовує охорону французьких колоній і шляхів на Середземнім морі.

Дятого, щоб пошкодити Німеччині при репарацийних переговорах, хоч у нім нема нічого злого для оїній про Німеччину. В цій меморандумі військовий міністер подав лише мотиви, чому Німеччина мусить будувати військову флоту. Він підкреслює, що Польща все ще зазіхає на німецькі землі в Горішнім Шлеску та Східній Прусії.

В разі війни Польща може обсадити військами данішський коридор і відрізати від Німеччини Східню Прусію. Дятого, каже Гренер, Німцям треба мати таку флоту, щоб вона, перемигши польську флоту, могла тримати звязок зі Східньою Прусією, якщо Польщі не прийде на допомогу французька флоту.

БУРІ, МОРОЗИ Й СНІГИ В ЕВРОПІ.

ПАРИЖ, 18. січня. — Від далекої півночі аж до Середземного моря пронеслася над Європою сильна буря. В Північній морі затонуло 7 пароплавів. Багато моряків загинуло. На Скандинавським півострові впав сніг на 15 стіл грубий.

У Бельгії від сильного морозу загинуло 10 людей. Весь